

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De hæresi Pelagiana. A

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

non est itaque virtus. Præmissis aliisque rationibus ac testimoniis innituntur vtriq[ue]. Horum autem iudicium diligentis lectoris relinquo examini, ad alia properamus.

PRÆDICTA REPETIT VT ALIA AD-
dat, definitam assignationem ponens de gratia, & libero arbitrio contra Pelagianos.

ID vero inconcusse & incunctanter teneamus, lib. arbitrium sine gratia præueniente, & adiuuante non sufficere ad salutem, & iustitiam obtinendam: nec meritis præcedentib[us] gratiam Dei aduocari, sicut Pelagiana heresis tradidit. Nam vt ait August. lib. 1. retract. Noui heretici Pelagiani liberum sic asserunt voluntatis arbitrium, vt gratiæ Dei non relinquunt locum, quam secundum merita nostra dari asserunt. Pelagianorum hæresis omnium recentissima, à Pelagio monacho exorta est. Hi Dei gratiæ qua prædestinati sumus, & qua meruim[us] de potestate tenebrarum erui, in tantum inimici sunt, vt sine hac credat hominē posse facere oīa diuina mādata. Deniq[ue] Pelagius à fratrib[us] increpatus, q[uo]d nihil tribueret adiutorio gratiæ Dei ad eius mādata facienda, nō eam libero arbitrio præponebat, sed infideli calliditate supposebat dicēs, ad hoc eam dari hominib[us] vt quæ facere per liberum arbitrium iubentur, facilius possint implere per gratiam. Dicendo vtiq[ue], Facilius possint, voluit credi, etsi difficilius, tamē posse homines sine gratia facere iussa diuina. Illā vero gratiam Dei, sine qua nihil boni possumus facere, non esse dicunt nisi in lib. arbit. q[uo]d nullis suis præcedentib[us] meritis ab illo accepit nostra natura, ipso ad hoc tantum iuuante nos per suā legē atq[ue] doctrinā, vt discam[us] quæ facere, & quæ sperare debeam[us]. Nō autem

De potestate liberi arbitrii hominis lapsi, quā habet gratia aduocata. Cap. 9. ad princip. Augustin. ad quod vult Deum, libro unico de hæresibus art. 88. Tom. 6. Ibid. paucis omissis.

tem ad hoc per donum spiritus sancti, ut quæ didicerimus esse faciēda, faciamus. Ac per hoc diuinitus nobis dari scientiam confitentur, qua ignorantia pellitur: charitatem autem negant diuinitus dari, qua piè viuitur: ut scilicet sit donum Dei scientia, quæ sine charitate inflat: & non sit donum Dei ipsa charitas, quæ ut scientia non inflat, & edificat. Destruunt etiam orationes quas facit Ecclesia, siue pro infidelibus, & doctrinæ Dei resistentibus, ut conuertantur ad Deum, siue pro fidelibus, ut augeatur Dei fides, & perseuerent in ea. Hæc quippe non ab ipso accipere, sed à seipsis homines habere contendunt, gratiam Dei qua liberamur ab impietate, dicentes secundum merita nostra dari: Paruulos etiam sine vlllo peccati originalis vinculo asserunt nasci.

*Ibid. Augu.
paulo inferi.*

Hic ponit ea quibus suum confirmant errorem, verbis Augusti contra ipsum vtentes.

Quod vero dicunt, sine gratia hominem per liberum arbitrium omnia iussa implere, huiusmodi inductionibus muniunt. Si, inquiunt, non pōt ea facere homo quæ iubentur, non est ei imputandum ad mortem, sicut tu ipse Augustinus in libro de libero arbitrio asseris. Quis, inquis, peccat in eo quod nullo modo caueri pōt? Peccatur autē. Caueri ergo pōt. Hoc testimonio Augustini Pelagius vltus est disputans aduersus eum, immo aduersus gratiam, sicut Augustinus in libro retract. illud & alia huiusmodi retractans commemorat, inquiens, in his atque huiusmodi verbis meis, quia gratia Dei commemorata nō est de qua tunc non agebatur, putāt Pelagiani suam nos tenuisse sententiā, sed frustra hoc putāt. Voluntas quippe est qua peccatur & recte viuitur, quod his verbis egimus, sed ipsa nisi de gratia liberetur, & ut vita superet adiuuetur, recte à mortali lib^o viui nō pōt. Ecce aperte determinat, ex quod sensu illa dixerit, inimicos gratiæ refellens.

*Lib. 3. ca. 18.
ad princ. in
20. 1. & libro
de natura &
gratia c. 67.
in princ.
som. 7.
Cap. 9. circa
meatum li.
1. retract.*

Aliud